ГОРАД НАШ

БЮЛЕТЭНЬ №33
чэрвень 2011
распаўсюджваецца
БЯСПЛАТНА

Грамадская ініцыятыва “За Новыя Смалявічы“

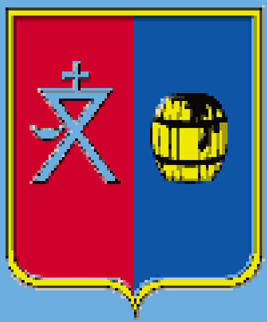

РЭВАЛЮЦЫЯ ПРАЗ САЦЯЛЬНЫЯ СЕЦІ.

“Народныя гулянні“ у чэрвені

6 СУПРАЦОЎНІКАЎ МІЛІЦЫІ ЗАТРЫМОЎВАЮЦЬ ЯЎГЕНА САБЛЕВА ЗА ТОЕ, ШТО ЕН ПАСМЕЎ БЫЦЬ НА ПЛОШЧЫ ГОРАДА 22 ЧЭРВЕНЯ

Памяці Віталя Сіліцкага

11 чэрвеня памёр беларускі палітолаг і аналітык, дырэктар Беларускага інстытута стратэгічных даследванняў Віталь Сіліцкі. Яму было 38 год. Апошнія гады Віталь пражыў у Смалявічах.

Віталь Сіліцкі нарадзіўся 25 сьнежня 1972 году. Доктар палітaлёгіі.

Скончыў Беларускі дзяржаўны ўнівэрсытэт па спецыяльнасьці сацыёляг. Вучыўся ў Цэнтральнаэўрапейскім унівэрсытэце (Будапэшт, Вугоршчына), дзе атрымаў ступень магістра палітaлёгіі, у Ратгэрскім унівэрсытэце (Нью-Джэрсі, ЗША), у якім атрымаў ступень доктара палітaлёгіі.

Галоўны рэдактар інтэрнэт-газэты “Naviny.by” Аляксандар Класкоўскі ўзгадвае:

“Мы пазнаёміліся з Віталём Сіліцкім ў 2002 годзе, калі распачыналі ў інфармацыйным агенцтве БелаПАН новую справу – стваралі інтэрнэт-газэту “Naviny.by”. Нам неабходныя былі аўтары, якія глыбока ведалі палітыку, але пісалі б па-журналісцку – лёгкім, дасціпным добрым стылем. І тады зусім яшчэ малады доктар палітaлёгіі Віталь Сіліцкі, якія атрымаў адукацыю і абараніў дысэртацыю ў Эўропе і ЗША, стаў нашым пастаянным аўтарам. І не без удзелу Віталя Сіліцкага “Naviny.by” сталі адным з самых папулярных інтэрнэт-рэсурсаў у Беларусі. Калі Віталь заснаваў Беларускі інстытут стратэгічных дасьледаваньняў, ён працягваў працу камэнтатара. Надзвычай цікава пісаў і ў “Нашу Ніву”. Віталь умеў схапіць сутнасьць падзеі, і мэтафарычна, ёмiста асэнсаваць яе, у ім спалучаўся талент навукоўца і талент публіцыста. Віталь Сіліцкі выхаваў цэлую пляяду маладых беларускіх палітолягаў – Дзяніса Мельянцова, Аляксея Пікуліка, Юрыя Чавусава.

Юры Чавусаў лічыць спадара Сіліцкага фігурай знакавай менавіта таму, што Сіліцкі вывучаў Беларусь у кантэксце ўсясьветнай паліталягічнай навукі:

“Віталь Сіліцкі – з пакаленьня палітолягаў, якія прыйшлі ў беларускую паліталягічную навуку ў часы незалежнасьці. Творчая спадчына Сіліцкага беспрэцэдэнтная. Я быў знаёмы з артыкуламі, тэкстамі Сіліцкага, вучыўся на іх, але асабіста пазнаёміўся зь Віталём на Наваградзкім фэсьце старажытнай культуры. Ён быў чалавекам, які прапускаў праблемы ня толькі праз мозг навукоўца, але і праз сэрца, быў неабыякавы да

» працяг, **СТ. 7**

Чаму “гнілы” Захад усё больш вабіць беларусаў

Аналітыкі прагназуюць сур’ёзны ўсплёск эміграцыі нашых суайчыннікаў (асабліва ў ЗША) у сувязі з цяперашнімі крызіснымі з’явамі ў эканоміцы і, як вынік, у сацыяльным жыцці.

» працяг, **СТ. 2**

НІСЭПД: Рэйтынг Лукашэнкі ўпаў ніжэй за 30%

Апытанне праводзілася ў чэрвені і зафіксавала калапс падтрымкі ўладаў.

» працяг, **СТ. 2**

ЗМЕСТ

ВІТАЛЬ СІЛІЦКІ. СВЕТЛАЯ ПАМЯЦЬ
ПАМЯЦІ ВІТАЛЯ СІЛІЦКАГА 2
РОЛЯ АНАЛІТЫКА РОБІЦЦА БОЛЬШ ВІДАВОЧНАЙ, БО ГРАМАДСТВА Ў РОСПАЧЫ 6
ШТО ЗНАЧЫЦЬ, БЫЦЬ БЕЛАРУСАМ? 6
БЫВАЙ, ДАРАГІ СЯБРА! 7

ЧАМУ “ГНІЛЫ” ЗАХАД УСЁ БОЛЬШ ВАБІЦЬ БЕЛАРУСАЎ? 2
СОЗДАНА «ПЛАТФОРМА» С ЦЕЛЬЮ ЗАЩИТЫ ПРАВ И ЗАКОННЫХ ИНТЕРЕСОВ ОСУЖДЕННЫХ, А ТАКЖЕ ЛЮДЕЙ, СТАЛКИВАЮЩИХ С СУДЕБНОЙ СИСТЕМОЙ 2
НІСЭПД: РЭЙТЫНГ ЛУКАШЭНКІ ЎПАЎ НІЖЭЙ ЗА 30% 2

КРЫЗІС РУБЛЯ
ТРИ СЛОНА, НА КОТОРЫХ ДЕРЖИТСЯ ПРЕЗИДЕНТСКИЙ ОПТИМИЗМ 3
МІНІМАЛЬНЫ ЗАРОБАК У ЛІТВЕ Ў ТРЫ РАЗЫ БОЛЬШЫ, ЧЫМ У БЕЛАРУСІ 3
ТОП-9 САМЫХ РАСКУПАЕМЫХ В БЕЛАРУСИ ТОВАРОВ 3
НАРОДНЫЯ ГУЛЯННІ Ў СМАЛЯВІЧАХ 4
ОСТАНОВЯТ ЛИ БЕЛОРУССКИЕ ВЛАСТИ КОНВЕЙЕР РЕПРЕССИЙ 4
ИЮНЬСКИЕ СРЕДЫ В СМОЛЕВИЧАХ 5
БЕСПРЭЦЭДЭНТНАЕ ПАГАРШЭНЬНЕ СЫТУАЦЫІ З ПРАВАМІ ЧАЛАВЕКА Ў БЕЛАРУСІ 5
Я - ЕЎРАПЕЕЦ 8

ЧАМУ "ГНІЛЫ" ЗАХАД УСЁ БОЛЬШ ВАБІЦЬ БЕЛАРУСАЎ

Аналітыкі прагназуюць сур'ёзны ўсплёск эміграцыі нашых суайчыннікаў (асабліва ў ЗША) у сувязі з цяперашнімі крызіснымі з'явамі ў эканоміцы і, як вынік, у сацыяльным жыцці.

Якое амплуа папулярнае

Былы музыка, эколаг, выкладчык у Беларусі, сёння ён звычайны эмігрант у ЗША. Малады беларус Сяргей Вуда зараз здымаецца ў тамтэйшым кіно ў ролі эмігранта. І гэтую ролю падчас крызісу абірае для сябе ўсё больш беларусаў.

Сяргей Вуда выязджаў з Беларусі як турыст, а ў Амерыку прыехаў палітычным уцекачом. Бландзіна з блакітнымі вачамі ў Амерыцы прымаюць за шведа ці нарвежца, і ніяк не за беларуса. На сыходзе дзясяты месяц яго амерыканскага жыцця. Хлопец атрымаў легальны статус, жыве ў Нью-Ёрку і часам здымаецца ў амерыканскіх фільмах са сціплым бюджэтам. Яго першая і другая

ролі — ролі эмігрантаў: у першы раз ён быў рускім у серыяле пра студэнтаў — замаўляў штосьці ў бары, другім разам Сяргей стаў «бандытам».

— Гэта ўжо новы фільм, — расказвае ён. — Я выконваю ролю хлопца з рускай мафіі: спецыяльна не галіўся, з тату, у майцы-»алкагалічцы» (тут яна называецца wife-beater, ад фразы «той, хто б'е жонку»).

У сваім «беларускім» жыцці Сяргей прымераў ролю і станоўчага, і адмоўнага герояў. У жніўні 2009-га ён апублікаваў асабісты дзённік з прызнаннем аб тым, што на працягу чатырох гадоў быў завербаваным агентам спецслужбаў і сачыў за апазіцыяй у Гомелі. Разам з тым ён быў арганізатарам дабрачыннага канцэрта па зборы сродкаў для хлопчыка Антона Дабрасельскага, якому тэрмінова патрабавалася перасадка сэрца ў адной з краін Еўрасаюза. Зладзіў рокавы гурт, выкладаў англійскую мову ў школе, працаваў у офісе сотавай кампаніі, гандляваў музычнымі дыскамі, канешне, быў грамадскім актывістам, займаўся

Лічба гатовых зноў прагаласаваць за Лукашэнку 29,3%

экалогіяй, а потым з'ехаў у ЗША.

Кожны другі беларус не выключае магчымасць эміграцыі

Апошнія прэзідэнцкія выбары значна паўплывалі на эмігранцкія настроі беларусаў. Джазмэн Сяргей Курэк у студзені гэтага года па вяртанні з Масквы дзяліўся ўражаннямі: «У цягніках невядома што адбываецца, такое адчуванне, што ўсе ламануліся з Беларусі».

Сапраўды, зараз магчымасць эміграцыі абмяркоўвае амаль кожны другі беларус. Пра гэта сведчаць і даныя нацыянальнага апытання НІСЭПД, якое было праведзена ў сакавіку, у самым пачатку крызісу: «Калі ў чэрвені 2006 не хацелі куды-небудзь выязджаць 57,6%, то зараз катэгарычна адмаўляюцца з'язджаць толькі 50,6%. Больш за ўсё беларусы хацелі б пераехаць у Германію і ЗША — 26,3% (у 2006 годзе такіх было 18,6%). У вялікай ступені гэта датычыць моладзі. На пытанне «Ці могуць маладыя людзі сёння зрабіць паспяховую кар'еру ў Беларусі?» 44,9% адказалі, што для гэтага лепш паехаць у іншую краіну (у 2006 годзе такіх было 30,1%)».

Больш за 2 тысячы беларусаў паспелі з'ехаць за мяжу на сталае месца жыхарства за 4 месяцы бягучага года. Гэтую афіцыйную лічбу каментуе экс-міністр працы Аляксандр Сасноў.

— Гэтыя даныя не выклікаюць даверу, — кажа ён. — Мы бачым тое, што адсачылі памежнікі, а ў Расію можна з'ехаць і не патрапіць на адпаведны ўлік. У беларусаў усё больш жадання збегчы з гэтага «раю». Эканамічныя прычыны — заробкі, даходы — вось што выпіхвае людзей з краіны. Штогод з Беларусі назаўсёды выязджаюць 8—10 тысяч чалавек — гэта лічба афіцыйнай статыстыкі. Неафіцыйную эміграцыю дакладна не ацэніш. Ад пачатку кіравання Лукашэнкі з Беларусі, па маім меркаванні, з'ехалі каля мільёна беларусаў. І падчас крызісу гэтая лічба будзе расці.

Наша Ніва

НІСЭПД: РЭЙТЫНГ ЛУКАШЭНКІ ЎПАЎ НІЖЭЙ ЗА 30%

Метадам face-to-face interview спецыялісты НІСЭПД апыталі ў чэрвені 1503 рэспандэнты ва ўзросце 18 гадоў і старэйшых, памылка рэпрэзентатыўнасці не перавышае 3%).

Пагаршэнне «эканамічнага самаадчування» беларусаў пасля прэзідэнцкіх выбараў 19 снежня 2010 г., зафіксаванае ў сакавіку, сёння можна характарызаваць як сапраўдны абвал.

Так, колькасць рэспандэнтаў, якія сказалі, што іх матэрыяльнае становішча за апошнія тры месяцы пагоршала, узрасла да 73%.

Колькасць тых, хто лічыць, што «ў цэлым сітуацыя ў Беларусі развіваецца ў няправільным кірунку», усяго за тры месяцы ўзрасла з 40% да 62%, а «ў правільным», наадварот, знізілася з 45% да 26%. Гэта амаль найніжэйшы паказчык за ўсю гісторыю маніторынгу НІСЭПД.

У людзей нарастае адчуванне, што мы жывём у паліцэйскай дзяржаве.

Нядзіўна, што лічба гатовых зноў прагаласаваць за Лукашэнку на прэзідэнцкіх выбарах апусцілася ніжэй за 30% і склала 29,3% (у снежні 2010 г. — 53%, у сакавіку 2011 г. — 42.9%).

Стаўленне беларусаў да Расеі становіцца ўсё больш складаным.

20% пагадзіліся з тым, што іх можна прадаць расейцам за добрую цану, а 16% сказалі, што ў Беларусі няма выйсця, іх прыйдзецца прадаваць расейцам за тую цану, якую дадуць.

Ацэньваючы становішча СМІ ў Беларусі, сёння ўжо 53% рэспандэнтаў лічаць, што яны залежныя, і толькі 10% — незалежныя.

Наша Ніва

СОЗДАНА «ПЛАТФОРМА» С ЦЕЛЬЮ ЗАЩИТЫ ПРАВ И ЗАКОННЫХ ИНТЕРЕСОВ ОСУЖДЕННЫХ, А ТАКЖЕ ЛЮДЕЙ, СТАЛКИВАЮЩИХ С СУДЕБНОЙ СИСТЕМОЙ…

UDF.BY

17 июня официально зарегистрировано информационно-просветительское объединение «Платформа», которое, по словам учредителей, было создано с целью защиты прав и законных интересов осужденных, а также людей, сталкивающих с судебной системой, со следственными органами, с досудебным расследованием. Более подробно о новой структуре новостному порталу www.UDF.BY в эксклюзивном интервью рассказал один из лидеров организации Андрей Бондаренко.

- Появление нового общественного объединения в белорусских реалиях – это уже хорошо. Чем вы планируете заниматься?

- В первую очередь, это сбор информации и придание гласности фактов незаконного обращения с осужденными, нарушения условий их содержания, с теми пытками, которые сегодня существуют в пенитенциарной системе, с любым нарушением прав людей, которые столкнулись с этой системой. В связи с тем что в нашей организации состоят люди, которые непосредственно столкнулись с этой «государственной машиной», в ближайшее время мы обнародуем вышеназванные факты.

- А можно более конкретно о деятельности?

- Кроме придания огласке фактов незаконного обращения с осужденными, мы планируем сотрудничать с правозащитными организациями, юристами, адвокатами. Организация будет направлять жалобы в надзорные органы, в Администрацию президента, международные структуры, которые занимаются защитой прав осужденных. Мы не создавались с целью исключительной защиты только политзаключенных… Человек попал за решетку – государство должно обеспечить все его права как заключенного. В этой связи мне совершенно не понятно бездействие надзорных органов, когда мы уже в который раз говорим о жестоком обращении с заключенными, нарушением условий их содержания, а ответственные за это чиновники хранят гордое молчание. Сколько можно об этом говорить? Или обязательной реакцией должны быть некие иные методы общение с данными чиновниками? Может пора уже перейти к конкретным действием и начинать решать накопившиеся проблемы?

- Сегодня очень часто говорится о том, что в обществе необходим диалог. Готова ли «Платформа» вступить в диалог с властями по одной конкретной теме? На какие уступки вы готовы пойти, и какие вещи для вас неприемлемы изначально?

- Мы готовы пойти на диалог с властью в том случае, если это будет диалог равных. Если же это будет разговор сильного со слабым, то в нем нет никакого смысла. Мы не намерены замалчивать случаи жестокого обращения с заключенными в белорусских «застенках». Мы готовы помочь власти решить проблемы, которые сегодня существуют, и которые сегодня выставляют Беларусь не цивилизованным, а варварским государством. Мы готовы к диалогу, это поможет прекратить издевательское отношение к заключенным. В частности образумить представителей Новополоцкой колонии, где сейчас страдает Никита Лиховид или остановить избиение в Жодинском СИЗО.

- Власть постоянно заявляет, что оппозиция занимается одними только разговорами, не вынося никаких предложений…

- Мы уже сегодня готовы переходить к реальным делам. Если представители прокуратуры и иных надзорных органов способны воспринимать указания на пробелы в законодательстве и нарушениям в ИК, СИЗО, в предложениях нехватки не будет. Сегодня наши специалисты готовят реальные предложения по изменению уголовно-исполнительного законодательства. На сегодняшний момент в УИК содержится множество глупых положений, которые не позволяют людям выйти на свободу. В то же время некотрые категории заключенных, которые выходят на свободу, снова попадают за решетку. К примеру, как показывает практика последней амнистии, многие вышедшие на свободу, были возвращены обратно. Это связано с тем, что на свободу вышли в основном наркоманы, насильники, убийцы. В то же время люди, осужденные за экономические преступления, оставались за решеткой только потому, что против них были выдвинуты материальные иски. И администрации колоний, выходит, считали, что «экономисты» менее достойны выхода на свободу, чем убийцы и насильники. Такая ситуация совершенно не логична. Почему у нас судьи не несут ответственность за необоснованно вынесенные приговоры?

- «Платформа» будет сотрудничать с политическими партиями?

- Я надеюсь, что политические партии, общественные объединения поддержат наше начинание. Это в интересах наших граждан, нашей страны.

- Прогноз: станет ли власть прислушиваться к новой инициативе?

- Сегодня лица, которые занимают высокие посты должны задуматься над тем, что «от сумы и от тюрьмы не зарекаются». А поэтому и в их интересах, чтобы пенитенциарная система в Беларуси была цивилизованной. Любой человек, который попадает за решетку – в следственный изолятор, в колонию, на «химию» – должен знать, что его человеческое достоинство не будет унижено. Тем более, что предстоит еще разобраться в том, что многие сегодняшние «зеки» не просто случайные там люди, а жертвы национального правосудия.

Факт создания нового общественного объединения новостному порталу www.UDF.BY прокомментировал член Бюро Центрального Комитета Белорусской партии левых «Справедливый мир» Сергей Возняк, осужденный судом первой инстанции по «Делу 19 декабря», и проведший в СИЗО КГБ сорок суток...

Полная версия на портале www.Smaliavichy.by

КРЫЗІС РУБЛЯ...

Три слона, на которых держится президентский оптимизм

Ежедневник (ej.by).

Благополучное будущее, которое нарисовал Александр Лукашенко в минувшую пятницу для Беларуси, несколько успокоило народ. Но экономисты, наоборот, увидели, что нарисованное президентом благополучное будущее, как древний мир, держится на трех слонах.

Александр Лукашенко сказал очень многое за пять часов разговора с прессой. Итоговый пресс-релиз президентской пресс-службы, правда, был слегка подкорректирован. Из него исчезли не только новые крылатые фразы белорусского лидера вроде того, что в белорусских тюрьмах сидят приличные люди и оппозиции там не место, но и некоторые откровения, позволяющие увидеть тех самых слонов, на которых держится наше благополучное будущее. Свою лепту внесли и последующие заявления членов белорусского правительства.

Слон первый, профицитный

Когда у президента спросили о зарплатах, которые после критического падения белорусского рубля, также критически рухнули, он тут же показал первого слона. Как сказал глава государства, «зарплаты и стипендии изменятся в зависимости от того, сколько мы будем иметь денег в бюджете».

«В зависимости от того, какой будет бюджет, мы будем поддерживать население», — сказал глава государства. Этими словами он фактически признал, что сегодня бюджет страны таковой, что об индексации зарплаты речь пока не идет. И тут же президент показал первого слона, чтобы люди не волновались.

«Сегодня, кстати, бюджет в стране формируется с профицитом. То есть мы получаем средств больше, чем запланировали. Это деньги заработанные, это не эмиссионные деньги. Мы их направим людям. Конечно, в бюджетные сферы. И под это, так уж принято, практика такая, коммерческие, производственные предприятия подстраиваются. Но они еще в большей степени идут на повышение заработной платы. Скажу честно, даже я некоторые предприятия где-то чуть-чуть притормаживаю, чтобы опять не свалиться в пике с этой инфляцией», — рассказал глава президента.

В декабре 2010 года средняя зарплата белорусов составляла 530 долларов. В мае она упала до 300 долларов или на 40 процентов. Это если по курсу Национального банка. Если же посчитать по черному курсу (доллар сегодня с рук покупают по 6100), то можно говорить, о 50-процентном падении.

Профицит бюджета, о котором говорил президент, без сомнения есть. Вот только глава государства не сказал о размерах этого профицита и о том, способен ли он поддержать на плаву благополучие страны. Не сказал по той простой причине, что профицит этот незначителен, держится на обесценившимся белорусском рубле и завязан на зарплаты бюджетников. Иными словами, если сейчас бюджетникам компенсировать хотя бы половину потерь в зарплате, то возникнет огромный дефицит и государству не останется ничего другого как включить печатный станок. А дальше уже по известному сценарию. Ведь от зарплат бюджетников, напрямую зависят и доходы всех остальных – президент правильно сказал: «Это делать надо постепенно, что мы и делаем в государственном секторе. И частный сектор на это ориентируем. Мы спокойно в течение нескольких месяцев при отсутствии этого ажиотажа и гвалта вырулим на ту высоту, на которой мы должны находиться. Чтобы спокойно строить свою жизнь».

Все правильно, вот только эта президентская оговорка «при отсутствии ажиотажа», заставляет задуматься, а действительно ли наше будущее может держаться на этом слоне?

Слон второй, миллиардный

Чтобы люди не волновались и верили, что постепенно зарплаты выведут на нужный уровень, президент показал и второго слона, на котором держится нашей благополучное будущее.

«Я боюсь говорить о некоторых вещах. Если все получится, в ближайшее время мы получим порядка 10-12 миллиардов золотовалютных резервов. Это уже будут наши деньги, не кредиты. Поэтому выдержим, не переживайте. Я вижу уже эти ростки, я их вижу. А вы должны почувствовать. И вы почувствуете. Я обязан это сделать». – сказал глава государства.

Если Беларусь в ближайшее время действительно получит 10-12 миллиардов долларов – это действительно позволит стабилизировать ситуацию. Но тут президент опять сделал оговорку «если все получится». Что же это за средства и почему может не получиться? Секрет кроется в еще одной оговорке президента, которая не вошла в официальный пресс-релиз. Глава государства оговорился, что это заработанные средства. По мнению экспертов, речь может идти о двух источниках поступления валюты.

Первый — дебиторская задолженность белорусских экспортеров. Не секрет, что в условиях кризиса белорусские экспортеры стали намеренно увеличивать свою дебиторскую задолженность, чтобы не ввозить валюту в страну и не продавать ее ниже рыночной цены. По разным оценкам валютная дебиторская задолженность на сегодняшний день в зависимости от системы подсчета составляет от 2 до 5 миллиардов долларов. Не секрет также, что правительство разрабатывает меры для того, чтобы вернуть стране эту валюту и увеличить размер ее обязательной продажи.

Второй источник – предоплата от продажи белорусских товаров. Как уже ранее сообщалось, Беларусь договорилась с российским олигархом Сулейманом Керимовым о том, что он даст миллиард долларов в качестве предоплаты за поставки белорусских калийных удобрений. Вполне возможно, что существуют еще несколько аналогичных договоренностей на более мелкие суммы.

Если сложить первый и второй источники, то Беларуси вполне может получить в ближайшее время эти 10-12 миллиардов долларов не кредитных средств. Но, «если все получится».

Слон третий, продажный

Если вариант со вторым слоном не пройдет, есть страховочный вариант – продажа белорусской собственности. На пресс-конференции глава государства ясно сказал, что нам есть что продать, при этом не продешевив.

Например, «Беларуськалий» глава государства оценил в 30 миллиардов долларов. При этом совершенно непонятно, собирается президент его продавать или нет. С одной стороны он согласился отдать контрольный пакет за 15 миллиардов и Сулейман Керимов даже высказал желание подать соответствующую заявку, а с другой – первый вице-премьер Владимир Семашко заявил об отсутствии у правительства планов по продаже «Беларуськалия». Такое расхождение в официальной информации, объясняется тем, что продажа белорусского предприятии – это лишь страховочный вариант, если два первых слона не выдержат.

Законы экономики

Законы экономики, как законы мироздания – их не обойдешь. Можно придумать и нарисовать благополучный мир, который держится на трех слонах, китах или черепахах, но жизнь потом сама все расставит на места.

Законы экономики таковы, что если произошел кризис системы, то нужно перестраивать саму систему. Даже президент с этим согласился. «Это все структура экономики. Нам говорят, надо ее изменить. Я согласен», — сказал он журналистам. Правда, необходимость в перестройке системы вовсе не значит, что нужно все сломать и строить заново, чем президент пугает народ. На это действительно нужны огромные средства и много времени. «Кто мне даст триллион долларов для того, чтобы изменить структуру экономики? И сколько для этого надо лет?» — сказал президент.

Но в том и фокус, что ничего ломать и строить не надо. Как говорят экономисты, перестраивать нужно не технологическую, а управленческую структуру экономики. Если создать понятные и свободные условия ведения бизнеса в стране, то даже без продажи госдоли в таких предприятиях как «Беларуськалий», «МАЗ», «БелАЗ», МТЗ, БМЗ и других, в Беларусь хлынут огромные средства, которые уже постепенно и перестроят всю технологическую структуру.

Но вопрос упирается в свободное обращение капитала в стране, который создаст такое же свободное, независимое гражданское общество. Оно уже не будет просить у президента гарантий, разрешений и других милостей.

Ведь сегодня любой крупный инвестор входит на белорусский рынок с личных гарантий президента. В результате Александр Лукашенко получает право в случае чего требовать с инвесторов встречных уступок. Как, например, и произошло сейчас. При свободной экономике нельзя будет приказать магазинами и заправкам снизить цены, там уже все будут контролировать рыночные механизмы, в которых президент и правительство всего лишь будут одними из винтиков.

Ежедневник

Мінімальны заробак у Літве ў тры разы большы, чым у Беларусі

Па стане на чэрвень 2011 года, мінімальны заробак у Літве складае 800 літаў без уліку падаткаў і 680 літаў з улікам вылічвання падаткаў (232 еўра / 197 еўра).

У Беларусі мінімальны заробак у месяц цяпер складае 541 тыс. 350 рублёў - гэта 262 літы, калі пералічваць курс паводле Нацбанка (2065 рублёў за адзінку валюты нашай суседкі), або 216,5 літа, калі карыстацца курсам віленскіх абменнікаў (па 2 500 рублёў за Lt).

У еўра мінімальны заробак у Беларусі выглядае проста смешным. 76 еўра па курсе Нацбанка і 62 еўра па вулічным курсе. Гэта кошт пакоя на двух чалавек у недарагім віленскім гатэлі.

З 1 верасня мінімальны заробак у Літве плануецца павысіць да 900 літаў (261 еўра), а з 1 студзеня 2012 года — да 1 000 літаў (290 еўра). Гэта будзе амаль у пяць разоў больш, чым мінімальны заробак у Беларусі.

Затое ў нас дарогі чыстыя :)

Наша Ніва www.nn.by.

ТОП-9 самых раскупаемых в Беларуси товаров

Согласно данным белорусской статистики, самыми популярными продуктами в январе-мае 2011 года у белорусов были строительные материалы и синтетические моющие вещества, а вовсе не сахар, соль и спички.

Как говорят данные белорусской статистики, розничный товарооборот торговли через все каналы реализации в январе-мае 2011 года составил 33,1 триллиона рублей, что выше аналогичного периода 2010 года на 22,3 процента.

Как отмечает Нацстатком, лидером по продажам среди пищевых продуктов является подсолнечное масло – на 29,9 процентов больше, чем в 2010 году. На втором месте идут макароны – 29,5 процента больше аналогичного периода 2010 года. Почетное третье место занимают фруктовые и овощные соки – рост в 27,3 процента по сравнению с аналогичным периодом 2010 года. На 17,9 процента увеличилась и продажа мяса.

Но все же безусловным лидером является непродовольственная группа товаров. Так по данным белорусской статистики, лидером тут являются строительные материалы, продажи которых торговыми организациями в сопоставимых ценах выросли на 65 процентов в сравнении с аналогичным периодом 2010 года. На втором месте идут синтетические моющие средства – рост на 50,1 процента. Почетное третье место занимает обувь, которой продано на 46,6 процента больше чем за аналогичный период 2010 года.

Ежедневник.

НАРОДНЫЯ ГУЛЯННІ, ЦІ

Что? Где? Когда?

15 июня, 22 июня, 29 июня. В эти дни, каждую среду, неравнодушным предлагается выходить на главные площади своего города, и в течение часа находиться там. «Приходите, гуляйте, знакомьтесь, но ни в коем случае не кричите лозунгов, не берите символики, чтобы не дать повода милиции вас задержать», – напоминают инициаторы.

3 июля, в воскресенье, белорусам предложено сделать выбор, который может положить начало национальной бессрочной забастовке: «Это выбор между свободой и тиранией, между правдой и ложью, между добром и злом. Между свободной страной или Северной Кореей».

Напомним, в минувшую среду, 9 июня, активисты группы «Революция через социальные сети» из социальной сети «Вконтакте» уже вышли массово на Октябрьскую площадь Минска. Акция собрала, по разным оценкам, от 300 до 800 человек. Через пару дней такая же группа появилась и в Facebook.

15 июня акция собрала тысячи людей по всей Беларуси. 22 июня людей вышло еще больше, хотя задержаний также было много. 22 июня задержали 500 человек по всей Беларуси без формальных причин. 29 июня в Минске собралось меньше людей, но в г. Гродно и Бресте на главных площадях города хлопали более 1500 человек.

Салідарнасць

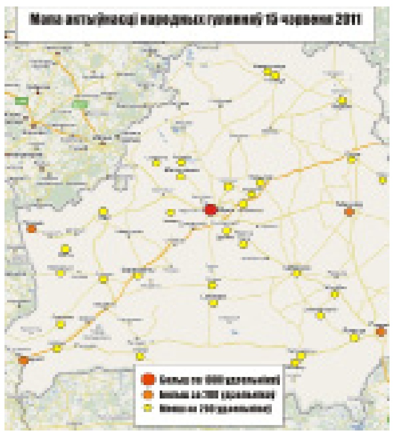

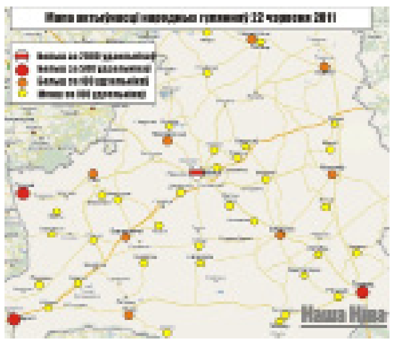

29 чэрвеня супрацоўнікі выканкама былі заклапочаны і не дазвалялі рабіць фотаздымкі.

На акцыі 15 чэрвеня сабралася некалькі дзесяткаў чалавек.

Остановят ли белорусские власти конвейер репрессий?

Суды над участниками акции «молчаливого протеста» в Минске перенесены на неопределенное время. Означает ли это, что лимит репрессий исчерпан и власть поняла, что с народом не стоит перегибать палку.

Геннадий Косарев, Завтра твоей страны

В пятницу должны были состояться как минимум шесть административных процессов в суде Ленинского района Минска и один - в суде Советского района столицы. Фигуранты административных дел были выпущены из-под стражи, им заявили, что процессы пройдут позже. Повестки не вручались. Их пообещали прислать по почте.

По словам председателя юридической комиссии Белорусского Хельсинкского комитета Гарри Погоняйло, перенос возможен в том случае, если в материалах, представленных милицией, недостает каких-то сведений, что препятствует рассмотрению судом административных дел.

А. Класковский: «По большому счету, лимит репрессий исчерпан. Власти ощущают, что они уже во всех смыслах перегнули палку, поскольку и общество, при всей терпеливости белорусов, такую большую дозу репрессий уже не может воспринимать индифферентно, тем более что сейчас протесты становятся более широкими»

-- Суд связан определенными сроками, установленными законом в три месяца, в течение которых может быть применена административная санкция за правонарушение. Могут быть даны поручения о внесении уточнений в протоколы об административных правонарушениях, задержаниях, выяснении еще каких-то обстоятельств. Органы внутренних дел должны выполнить эти поручения судов, -- отмечает юрист.

По его словам, есть два пути развития событий: органы внутренних дел, направившие материалы на рассмотрение в суд, могут признать, что сведений, достаточных для привлечения к административной ответственности граждан, не имеется, и прекратить эти дела. Однако, возможно, они устранят недостатки и вновь направят материалы в суд.

Как отмечает Гарри Погоняйло, поведение фигурантов административных дел нельзя расценить как участие в несанкционированных мероприятиях. Снимки, демонстрирующие, как проходили задержания граждан, подтверждают, что люди, которые шли по тротуарам, не выражались нецензурной бранью, не отправляли естественные надобности в общественных местах, вели себя законопослушно.

-- А власть решила показать силу и наказать тех, кто просто гулял по улицам. В Минске и в других городах никто не вводил чрезвычайного положения. Никто не имеет права ограничить граждан в их праве передвижения по городу, селу, району и так далее, - подчеркивает правозащитник. – Эта демонстрация силы свидетельствует о том, что власть реагирует абсолютно неадекватно на мирное поведение граждан.

Политолог Александр Класковский отмечает: конвейер борьбы с несогласными уже отработан – аресты, приговоры, сроки, «нецензурная брань», свидетели-милиционеры, которые дают показания как под копирку. Так что если вдруг возникает заминка, то, скорее всего, не среди исполнителей, а на более высоком уровне.

-- По большому счету, лимит репрессий исчерпан. Власти ощущают, что они уже во всех смыслах перегнули палку, поскольку и общество, при всей терпеливости белорусов, такую большую дозу репрессий уже не может воспринимать индифферентно, тем более что сейчас протесты становятся более широкими, -- говорит эксперт. -- Если раньше бросали за решетку преимущественно традиционную структурированную оппозицию, то сейчас пошла компьютерная молодежь, которая раньше не была ангажирована в политику. Родители детей, которых схватили и посадили, автоматически становятся оппозиционерами.

По мнению Александра Класковского, власть понимает, что уже нельзя перегибать палку, поскольку народ разозлен. Последний социологический опрос НИСЭПИ показал, что народ не поддерживает эти репрессии.

-- И второе, это внешнеполитическое мнение, -- считает политолог. -- Речь идет о том, что все же нужно мириться с Западом, потому что с Москвой не договорились. Уже очевидно, что денег она дает мало, а требует многого. Это, возможно, приоритетное рассуждение властей.

Александр Класковский также не исключает, что с 1 июля, когда Польша стала председательствовать в Евросоюзе, начались закулисные переговоры, поскольку соседняя страна заинтересована сдвинуть с мертвой точки белорусский вопрос.

-- Уже прозвучали намеки главы польского МИД Радослава Сикорского, что Беларусь не выброшена из Восточного партнерства. А поскольку для белорусских властей сейчас каждая копейка дорога, этот комплекс соображений мог повлиять на решение спустить на тормозах дела тех, кого закинули в автозак во время последней «молчаливой революции», -- полагает Александр Класковский.

МАЎКЛІВАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ Ў СМАЛЯВІЧАХ

Июньские среды в Смолевичах

15 июня

Если в первый раз на площади собралось лишь несколько человек, то в «народном гулянье» 15 июня в целом приняло участие 35 человек!

Как и по всей Беларуси, в Смолевичах акция проходила мирно. «Настроение было позитивное», – охарактеризовал встречу один из участников.

Некоторые разбрасывали «фантики» (мелочь 10,20,50 рублей), на которые не купишь даже и коробка спичек…

Всё происходящее снимали на камеру неизвестные.

Уже после окончания акции, когда все разошлись, в отделение милиции на разговор с начальником отдела общественной безопасности господином Мартысюком был «приглашён» один из участников акции Артур Эшбаев вместе с женой Александрой и их трёхлетним сыном (!!!) Самиром! Их продержали в Смолевичском РОВД до 22:00! Разговор сводился к «предупреждениям» и предложению написать объяснительную.

Поддержать Артура и его семью к зданию РОВД подошло ещё 12 участников акции, которые также были задержаны без составления протокола. У всех (даже несовершеннолетних) были взяты отпечатки пальцев и переписаны паспортные данные.

Участник акции после выхода из отделения РОВД сообщает в социальных сетях: «Милиция вела себя некультурно: маты, угрозы, «правильные советы»… »

Через час все были отпущены.

22 июня

У Смалявічах на цэнтральнай плошчы горада было затрымана не менш за 10 чалавек. Былі непаўнагадовыя. Некаторы час было невядома, што з імі.

Сярод затрыманых дакладна былі Яўген Саблеў і Ягор Драгун. Фармальных падставаў для затрымання не было.

Моладзь зноўку паведамляе пра пагрозы з боку асобных супрацоўнікаў Смалявіцкага РАУС.

"Сабля": «На площадь я с друзьями подошёл примерно в 18:40. На площади была репетиция, возле памятника Ленину стоял милицейский "Уазик". Удивило, как много милиции следило за порядком на репетиции в этот вечер!

Знаю, что всех кто находился на тротуаре на стороне исполкома или сидел вдоль клумб, без объяснения причин, прогоняли сотрудники милиции. Несмотря на то, что кто-то из пришедших пришёл посмотреть на своих детей, которые репетировали. Мы вернулись к памятнику Ленину. Через несколько минут меня насильственно начали затаскивать в "Уазик". Последнее, что я услышал из машины, когда закрывали дверь, команду от милиционера: «Пакуйте остальных»…

Таким образом, в здании Смолевического РОВД нас оказалось 10 человек. Три часа нам не объясняли причины задержания. В очередной раз откатывали пальцы, снимали на камеру, просили объяснительные.

Лично мне угрожали арестом, что я буду ночевать в камере, и судом на завтра, где мне дадут 15 суток.

"Со стороны некоторых сотрудников была грубая речь. В итоге нас просто отпустили после трех часов нахождения там! Ни формальных причин задержания, ни объяснений, ни извинений…."

Таксама вядома, што ў Мінску быў затрыманы хлопец са Смалявічаў – Міхаіл Хведчэня. Ён быў збіты, адпушчаны каля поўначы.

Жодзіна

У Жодзіна выйшла 70 чалавек, Плошчу палівають вадой

Удзельнік акцыі ў Жодзіна паведаміў «НН», што на дзве гарадскія плошчы агулам выйшла 70 чалавек. На мінулым тыдні было 19 чалавек.

Каля ДК БелАЗ адбыліся затрыманні. Затрымана мінімум 5 чалавек. Сярод іх мясцовы журналіст Сяржук Салавей.

Прыгналі палівальныя машыны для мыцця плошчы, людзі гуртуюцца ля помніка Леніна.

29 чэрвеня

29 чэрвеня ў Смалявічах маўклівая акцыя прайшла без затрыманняў. На плошчы знаходзілася каля 10 «хлопальнікаў». Яны прыйшлі разам з дзецьмі.

У час правядзення на плошчы не прысутнічалі міліцыянты ў форме, аднак за ўдзельнікамі ўвесь час назіралі невядомыя асобы ў цывільным. Калі «хлопальнікі» сабраліся разыходзіцца, асобы ў цывільным падыйшлі да дзяўчыны з фотаапаратам і сталі патрабаваць знішчыць фотаздымкі.

> "Яны сказалі, што ведаюць, чаго мы тут стаім і ўсё разумеюць. І што я не маю права фатаграфаваць. Сталі патрабаваць сцерці здымкі"

Як паведаміла Еўрарадыё Вольга, невядомыя асобы не захацелі прадставіцца.

Вольга: "Яны сказалі, што ведаюць, чаго мы тут стаім і ўсё разумеюць. І што я не маю права фатаграфаваць. Сталі патрабаваць сцерці здымкі".

Калі астатнія ўдзельнікі акцыі сталі пляскаць у ладкі ім у спіну, «невядомыя» паспешна перайшлі на іншы бок плошчы.

У час акцыі рух на плошчы быў перакрыты, праводзілася рэпетыцыя танцавальнага калектыва гораду.

Еўрарадыё.

Amnesty International: беспрэцэдэнтнае пагаршэньне сытуацыі з правамі чалавека ў Беларусі

Радыё Свабода
http://svaboda.org/

МІЖНАРОДНАЯ ПРАВААБАРОНЧАЯ арганізацыя Amnesty International у сваёй заяве канстатуе, што праз 6 месяцаў пасьля прэзыдэнцкіх выбараў у Беларусі ціск на іншадумства ў гэтай краіне не слабее.

AMNESTY INTERNATIONAL працягвае заклікаць да вызваленьня ўсіх вязьняў сумленьня, якія былі затрыманыя і асуджаныя за мірнае ажыцьцяўленьне свайго права на свабоду сходаў і выказваньне меркаваньняў.

АРГАНІЗАЦЫЯ ЗНОЎ заклікае беларускія ўлады паважаць правы ўсіх зьняволеных і правесьці неадкладнае і бесстароннае расьсьледаваньне абвінавачаньняў у парушэньнях правоў чалавека, якія мелі месца, уключаючы катаваньні і жорсткае абыходжаньне ў месцах пазбаўленьня волі.

АПОШНІЯ ШЭСЬЦЬ месяцаў назіраецца беспрэцэдэнтнае пагаршэньне сытуацыі з правамі чалавека ў Беларусі, адзначае Amnesty International. Ключавыя фігуры апазыцыі былі затрыманыя, сталі ахвярамі жорсткага абыходжаньня і былі асуджаныя па выніках несправядлівых судовых працэсаў. Недзяржаўныя арганізацыі, актывісты грамадзянскай супольнасьці і журналісты зазналі перасьлед.

НА СЁНЬНЯШНІ дзень Amnesty International выявіла 12 вязьняў сумленьня ў Беларусі, якія былі асуджаныя ў сувязі з пасьлявыбарнымі пратэстамі. Арганізацыя мяркуе, што сьпіс вязьняў сумленьня можа быць пашыраны, дасьледаваньне кожнага выпадку працягваецца.

AMNESTY INTERNATIONAL нагадвае беларускім уладам, што права на справядлівы судовы разбор зьяўляецца асноўным правам чалавека і выступае ў якасьці фундамэнтальнай гарантыі таго, каб людзі не былі несправядліва пакараныя.

СЬПІС АСОБАЎ, прызнаных Amnesty International вязьнямі сумленьня, на старонках Радыё Свабода.

ВІТАЛЬ СІЛІЦКІ СВЕТЛАЯ ПАМЯЦЬ

Роля аналітыка робіцца больш відавочнай, бо грамадства ў роспачы

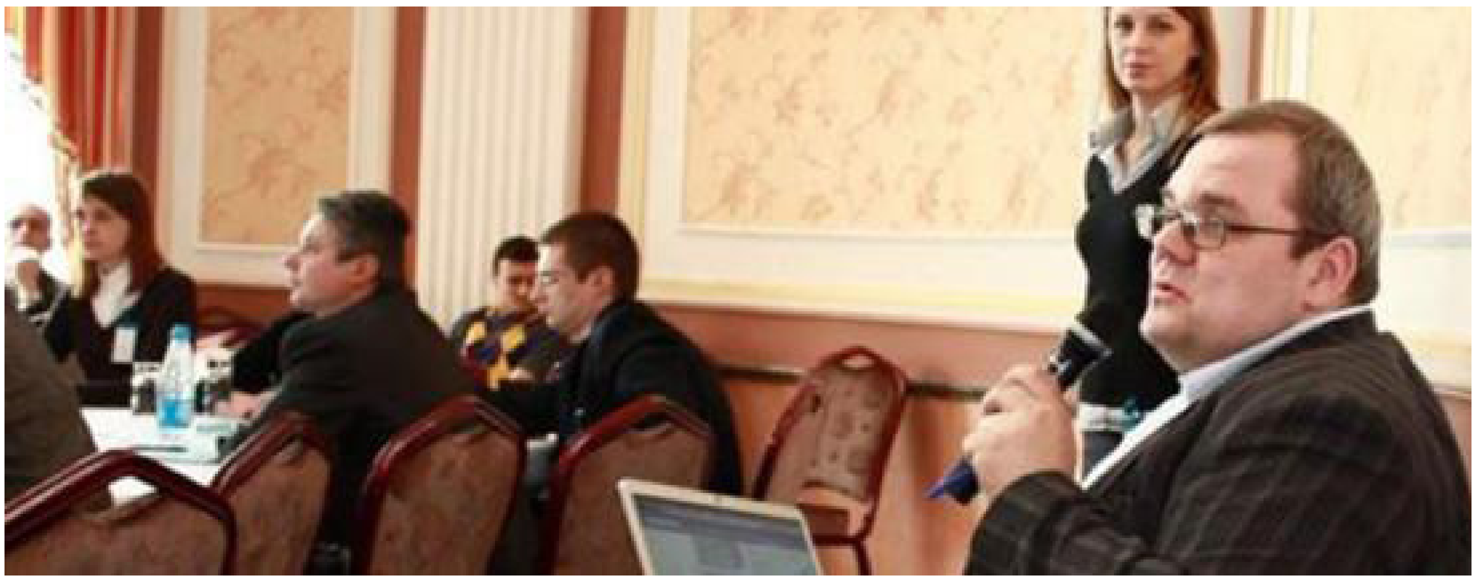

Віталь Сіліцкі

А ягоныя інтэрв'ю застаюцца актуальнымі і сёння.
Еўрарадыё

Пра аналітыку па-беларуску.

Віталь Сіліцкі: Звычайна пад самім тэрмінам "аналітык" разумеецца чалавек, які спрабуе абмяркоўваць, мысліць над нейкімі надзённымі праблемамі жыцця і прапаноўваць нейкія рашэнні тым, каго гэтыя рашэнні датычацца.

На жаль, у нас шмат нейкай абстрактнай мазгавой дзейнасці, не вельмі шмат "public policy". Не вельмі шмат таго, што менавіта звязана з тымі людзьмі, якія прымаюць рашэнні. І людзі, якія прымаюць рашэнні, не заўжды звязаныя з тымі людзьмі, на якіх гэтыя рашэнні ўплываюць. А людзі, якія ўмеюць мысліць мазгамі, не звязаныя ні з тымі, ні з іншымі. Таму яны жывуць кожны ў сваім асяродку.

Еўрарадыё: Ці становіцца роля аналітыкі і аналітыка больш важнай падчас крызісу?

Сіліцкі: Мяняецца публічная роля чалавека, які называе сябе аналітыкам. Яна робіцца больш відавочнай, таму што грамадства ў роспачы, грамадства сутыкаецца з чымсьці, чаго яно дагэтуль не ведала ці ўжо падзабыла. Сітуацыя нявызначанасці, у якой чалавек хвалюецца і за персанальнае жыццё, і за будучыню, і за лёс сваіх блізкіх. І трэба нейкае тлумачэнне таго, што адбываецца. Таму проста ўзрастае попыт на тлумачэнні.

Ведаеце, цяжка меркаваць пра тое, чаго дагэтуль не ведаў. Адчыняеш кожны дзень аналітычныя зводкі сусветных інфармацыйных агенцтваў — і проста валасы становяцца дыбам. Разумееш, што чым больш ты даведваешся пра гэты крызіс, тым менш ты сапраўды разумееш.

Ёсць пэўныя палітычныя абмежаванні, таму што любыя пазітыўныя прапановы фільтруюцца праз сіта прыярытэтаў, якія мае сама ўлада. Бо яны таксама сутыкнуліся з чымсьці невядомым, што стварае для іх пагрозу. Але ж першымі, хто стварыў гэты попыт на інфармацыю, на нейкую рэфлексію, хутчэй на крытыку і рэфлексію, чым на аналітыку, я б сказаў — гэта былі, канечне, медыі. Таму што ім трэба тлумачыць людзям хоць нешта. Не важна — правільна, няправільна. Гэта гарачая тэма, яна папулярная, яна цікавая.

З пытаннямі практычных рашэнняў нашмат больш складана. Таму што адкрытасць да новых прапаноў не адмяняе старых прыярытэтаў, якія мае ўлада. Скажам, у нас можа адначасова ставіцца задача па прыцягненні замежных інвестыцыяў. І тут можна даць вельмі кваліфікаваную параду, як гэта можна зрабіць. У гэты ж час захоўваюцца старыя задачы — скажам, выкананне прагназных паказчыкаў, якія ніхто не адмяніў, ці захаванне занятасці. Пад гэтыя дзве рэчы ніводны інвестар не прыйдзе. І тут параіць, як "скрестить коня и трепетную лань", не хопіць ніякіх мазгоў і ніякага ўмення. І мне проста вельмі шкада чыноўнікаў, якім даводзіцца працаваць у гэтых умовах, выконваць тое, чаго проста не можа быць.

Еўрарадыё: Як вы бачыце будучыню беларускай аналітыкі?

Сіліцкі: Тое, што ў нас адбылося – гэта проста адлюстраванне стану публічнай прасторы. Каб вырашаць праблемы выжывання, дзяржаве і думаць шмат не трэба было. Ну, былі два фактары — доступ да расійскай нафты і да расійскага рынку. Зараз усё ўскладняецца. Ускладняюцца перадумовы для выжывання той жа самай сістэмы. І ёй, канечне, давядзецца больш думаць і больш прыцягваць людзей, якія ўмеюць думаць. Гэта пэўны выклік для той часткі аналітычнай супольнасці.

Ведаеце, у высокім грамадстве часта трэба падтрымаць размову. Дык вось тут таксама – трэба будзе падтрымаць размову. Не проста зацыклівацца на агульных рэчах, як звергнуць гэты ненавісны крывавы рэжым. Будзе выклік падтрымаць дыялог па нейкіх практычных пытаннях, па сектаральных пытаннях, па пытаннях, звязаных з нейкімі канкрэтнымі сферамі — ці то энергетыка, ці то эканамічная лібералізацыя, ці то рынак працы, ці то банкаўскі сектар і г.д. І тут ужо будзе патрабавацца іншая кампетэнцыя, і, мабыць, іншыя людзі.

Пра мову.

Віталь Сіліцкі: Стаўленне моладзі да беларускай мовы пагоршылася за апошні час. І яно зараз горшае, чым у сярэднім па грамадстве — больш моладзі, чым у сярэднім па грамадстве, ўспрымаюць карыстанне беларускай мовай як проста нейкую прыкмету выпендрожу. Хаця, за кошт таго, што яны вывучаюць яе ў школах, яны можа лепш ёй умеюць ёй карыстацца, чым астатняе грамадства. Але ж, гэта група з найменшым жаданнем размаўляць па-беларуску.

Гэта як раз тая сітуацыя, калі адзін і той жа асяродак можа даваць найбольшы адсотак актывістаў-энтузіястаў, але сярэдні паказчык пры гэтым самы нізкі. І гэтыя актывісты вырываюцца менавіта ў знак пратэсту супраць шэрай масы. Бывае і так.

Наша даследаванне паказвае, што зусім неабавязкова, што беларуская мова — гэта мова апазіцыі, мова заходу Беларусі і мова моладзі, як гэта часцяком уяўляецца. Можа мова апазіцыі, але неабавязкова мова апазіцыйна-настроеных людзей. Можа мова заходу, але не мова тых вельмі зрусіфікаваных і спаланізаваных частак той жа Гарадзеншчыны. Можа мова моладзі, але хутчэй мова маленькага асяродку зацятых актывістаў, чым мэйнстрымавай моладзевай гапаты.

Еўрарадыё: Ці можна чытаць Караткевіча па-руску? Ці калі гэта рабіць — шмат згубіцца?

Сіліцкі: Фізічна чытаць можна. Але акурат Караткевіча я б не раіў чытаць па-руску, таму што гэта ўсё роўна што ў першую шлюбную ноч класціся з надзіманай лялькай. Задавальненне можа і атрымаеш, але якое? Гэта маё асабістае стаўленне да творчасці Караткевіча.

Таксама не пройдзе проста пераклад нейкага славутага дэтэктыву на беларускую мову —усё роўна яго будуць чытаць па-руску. Гэта мусіць быць унікальны цікавы прадукт. Таксама як абсурдна чытаць Караткевіча па-руску, абсалютна абсурдная думка, што нельга чытаць дэтэктывы на беларускай мове.

Людзі часта не зразумеюць, што па-беларуску можа быць цікава, пакуль не пабачаць цікавыя дэтэктывы на беларускай мове. Я вам распавяду гісторыю, як мой цалкам беларускамоўны сябар гуляў у двары са сваімі сабакамі. Ён даваў там ім нейкія каманды. Праходзіць міма жанчына і кажа: "Слушайте, а что ваши собаки правда понимают по-белорусски?"

Што значыць быць беларусам?

Прапануем Вашай увазе анкету Віталя Сіліцкага, дырэктара Беларускага з цыкла «Быць беларусам: што гэта значыць»(праект TUT.BY/ Budzma.org).

— Быць беларусам — што гэта значыць? Якое значэнне вы ўкладаеце ў слова беларус/беларуска?

— Жыць у Беларусі, размаўляць па-беларуску, дбаць пра Беларусь, любіць Беларусь.

— Якія унікальныя беларускія рысы характару і светагляду ўласцівыя беларусам?

— Ніякіх. Мы такія ж людзі, як усе. Можа, беларусам уласціва якраз самазамілаванне ад сваёй «выключнай» працавітасці, гасціннасці, талерантнасці. Не верацьяны, што немец можа гасцінна адчыніць дзверы, а казах — прыняць вас такім, які вы ёсць. Але гэта ад слабага ведання свету.

— Назавіце тры/пяць асноўных падзеяў з гісторыі Беларусі, без ведання якіх — беларус не беларус.

— 3 «уявімай» гісторыі Беларусі:

1. Крэўская унія
2. Выданне скарынаўскай Бібліі
3. Стварэнне літоўскіх статутаў
4. Берасцейская і Люблінская вуніі
5. Патоп 1654—1667 гг.

3 найноўшай гісторыі Беларусі:

1. Паўстанне 1863 года.
2. Выданне «Дудкі беларускай» Багушэвічам
3. Абвяшчэнне БНР
4. Рэпрэсіі 1930-х гг.
5. Другая сусветная вайна
6. Чарнобыль.

— Якія традыцыі павінен ведаць і захоўваць беларус?

— Тыя, якія ён здолее найперш адрадзіць. Традыцыі 8 сакавіка і 23 лютага добра было б «падладзіць» пад Дзень Мамы і Дзень Таты, як хрысціяне калісьці падладжваліся пад паганскія святы. А традыцыі ў кожнага народа аднолькавыя — шанаваць Божае нараджэнне і ўваскрашэнне, продкаў, сваю свабоду і незалежнасць.

— Беларус без ведання мовы ці беларус?

— Так, калі ён лічыць сябе беларусам, калі яму неабыякавы лёс Беларусі і яго суродзічаў. Для мяне размаўляць па-беларуску — прынцыпова, але я паважаю тых, каму не.

— Чым беларускім вы ганарыцеся?

— Нарачанскім хлебам і дранікамі, скарынаўскай Бібліяй і літоўскімі статутамі, гандболам і гімнастыкай, «БелАЗам»і і СУ, «Песнярамі» і «Троіцай», Крамбамбуляй і Белавежскай, беларускім балетам і віленскім барока, Быкавым і Караткевічам, ARCHE і «Нашай Нівай», карацей, ёсць чым.

— Што робіць нас беларусаў адметнымі сярод суседзяў?

— Своеасаблівыя афіцыйныя герб і сцяг.

— Што робіць беларусаў адметнымі ва ўсім свеце?

— Дастаткова, каб яны самі ў свеце называліся беларусамі, а не from Russia.

— Як вы бачыце будучыню Беларусі?

— Светлай і прыўкраснай.

БЫВАЙ, ДАРАГІ СЯБРА! ВОЛЬГА СТУЖЫНСКАЯ

Вольга Стужынская і Віталь Сіліцкі

Віталь адпакутаваў і сышоў пасля доўгіх месяцаў барацьбы з хваробай, што хутка прагрэсавала і не пакінула яму шанцу на выздараўленне. Ён быў выбітным палітолагам, амбітным кіраўніком свайго дзецішча, Беларускага інстытуту стратэгічных даследванняў (BISS), аўтарам кніг і артыкулаў. Для мяне ж ён, у першую чаргу, быў блізкім сябрам, з якім мы гутарылі кожны дзень у скайпе, катораму я тэлефанавала адным з першых падчас кожнай паездкі ў Мінск, і мы сустракаліся амаль кожны дзень, каб пагутарыць і пра справы, і пра ўсё на свеце…

Мы пазнаёміліся ў Стэнфардскім універсітэце пяць год таму. Вялікі, як teddy bear, і заўсёды у добрым настроі, з гучным смехам і любоўю да футбола: такія мае першыя ўспаміны пра яго. Мы разам хадзілі па кампусе ўніверсітэта, сядзелі ў кавярнях і гутарылі па-беларуску пра Беларусь. Я ў той час была занятая развіццём «Офіса за дэмакратычную Беларусь» у Брусэлі, Віталь заканчваў свой гадавы праект у Стэнфардзе і думаў над тым, што рабіць далей. Ён вырашыў вярнуцца ў Беларусь, нягледзячы на тое, что мог зрабіць бліскучую кар'еру за мяжой. Яго любоў да сінявокай Беларусі была непамернай, як і прага працаваць на яе карысць.

Інстытут стратэгічных даследаванняў, заснаваны Віталём з калегамі, стаў першай сапраўднай «фабрыкай думкі» ў Беларусі. Віталікава шыкоўная адукацыя і рэдкія аналітычныя здольнасці ўвялі новы для Беларусі стандарт у галіне аналітыкі. Матэр'ялы BISS'у хутка сталі чытанымі ў еўраінстытутах, нацыянальных парламентах, міжнародных арганізацыях і амбасадах. Мы разам ладзілі шматлікія прэзентацыі і круглыя сталы ў Брусэлі ды іншых гарадах, працавалі над артыкуламі і канферэнцыямі.

А паміж усёй гэтай працай мы па-сяброўску жартавалі пра наша BISS-ODB інстытуцыянальнае партнёрства, «жабілі» фотаздымкі адно аднаго, выдумлялі меню для рэстарацыі «Дажынкі», якую, казалі, калі-небудзь разам адчынім у Мінску.

У мінулым годзе, пасля таго як Віталю выдалілі адну нырку, ён быў такі шчаслівы, што метастазы не пайшлі па целе. Падавалася, хвароба сышла. Ён цудоўна выглядаў, часам раіўся наконт таго, які лепш купіць касцюм ці гальштук. Ён жыў з асалодай і адчуваннем шчасця.

Мы разам былі на плошчы 19 снежня. Разам беглі ад АМАПу і хаваліся ў гатэлі «Мінск». Разам не маглі паверыць у тое, што адбываецца, і пісалі супольную заяву па падзеях пасля выбараў. Плошча, я мяркую, дадала шмат да пагаршэння яго стану, пра які ён яшчэ і не ведаў, але, думаю, здагадваўся.

Праз некалькі тыдняў Віталік думаў, што загрыпаваў. Насамрэч гэта быў пачатак канца, бо метастазы знайшлі ў вялікай колькасці ў абодвух лёгкіх. Сябры і калегі з інстытута збіралі сродкі на лячэнне, даглядалі яго ў Мінску. Мы арганізавалі магчымасць кансультацый у Бельгіі. Ён шмат часу правёў тут, у Брусэлі: спачатку на незлічоных тэстах, потым на бальнічным ложку ў адной з найлепшых анкалагічных клінік Еўропы. Я да апошняга дня верыла, што ён вылекуецца, і дужа злавалася на Віталікавы настрой і адчай… Да апошняга дня, калі доктар сказаў «пагутарыць з сям'ёй» і забіраць яго ў Мінск, бо інакш ён не вернецца на радзіму жывым.

Мы з калегамі арганізавалі яго дарогу дадому. Паміраць. Наш Віталя вяртаўся да сваёй сінявокай Беларусі, каб назаўжды застацца з ёй. Ён так шмат яшчэ хацеў зрабіць для яе, ды не паспеў.

Пухам табе зямля, мой даражэнькі сябра. Калі-небудзь я прыйду да цябе на магілу, каб расказаць пра перамены, што адбыліся ў Беларусі, тыя перамены, у якія ты верыў і на якія працаваў. Мы назавем тваім імем універсітэт ці вуліцу ў Мінску. І за нас дваіх я адкрыю рэстарацыю «Дажынкі»..

« Памяці Віталя Сіліцкага, працяг

таго, што вывучае, неабыякавы да лёсу Беларусі.

Прычым, Віталь імкнуўся дасьледаваць рэчаіснасьць, а потым ужо рабіць навуковыя высновы. Ён – лідэр навуковага аналізу.

Яшчэ адзін вучань Віталя Сіліцкага палітоляг **Андрэй Казакевіч** пацьвярджае:

"Гэта быў адзін з самых інтэграваных ва ўсясьветную паліталягічную супольнасьць навукоўцаў. Віталь атрымаў добрую адукацыю ў заходніх унівэрсытэтах, ён быў з той генэрацыі палітолёгаў, якія дасканала ведалі ангельскую мову і ўмелі весьці дыялёг з навукоўцамі ЗША і Эўропы".

Беларусь страціла за гэты год некалькі знакавых фігур, постацяў паліталягічных і філязофскіх навук – Сьвятлану Навумаву, Уладзімера Конана, і вось зараз – Віталя Сіліцкага".

Віталь Сіліцкі доўгі час узначальваў Беларускі інстытут стратэгічных дасьледаваньняў (BISS). Калега па цэху палітоляг **Уладзімер Мацкевіч** кажа:

"Віталь Сіліцкі быў выбітнай , вельмі прыкметнай фігурай на беларускай паліталягічнай прасторы. Ён атрымаў бліскучую адукацыю, стаў аўтарытэтным аналітыкам. Узначаліўшы BISS, ён дамогся таго, што інстытут стаў адной з найбуйнейшых аналітычных структур Беларусі. Віталь, да таго ж, быў вельмі актыўным і камунікабельным чалавекам. Ён быў у няпростых адносінах з калегамі па цэху – часта спрачаўся зь імі, крытыкаваў. Але зь ім было надзвычай карысна і цікава спрачацца. Мы панесьлі вялікую страту – зьнік апанэнт, дзякуючы якому зьяўляліся цікавыя, выверaныя, абгрунтаваныя погляды на беларускія праблемы".

Літаратуразнаўца **Аляксандар Фядута** прызнаўся, што страціў свайго самага цікавага апанэнта:

"Віталь Сіліцкі быў тым чалавекам, зь якім было прыемна спрачацца. Ён заўсёды ўмеў пачуць аргумэнты суразмоўцы і вельмі дакладна сфармуляваць уласныя аргумэнты. Гэтыя якасьці амаль страчаныя ў беларускай публічнай прасторы.

Мне асабіста будзе вельмі не хапаць Віталя менавіта таму, што ня будзе зь кім паспрачацца. Пасварыцца – ёсьць зь кім, а вось паспрачацца – няма..."

Янка Запрудны (ЗША)

Перадчасная сьмерць Віталя Сіліцкага нанесла вялізарную страту беларускаму грамадзкаму, палітычнаму й навуковаму жыцьцю.

Выбыў з актыву аналітыкаў сучаснага палітычнага раздарожжа ў Беларусі сьветлагаловы палітоляг Віталь Сіліцкі. Як камэнтатар беларускай сучаснасьці, Віталь адзначаўся ня толькі шырокім кругаглядам — набыткам грунтоўнай асьветы — але й грамадзянскай адвагай. Віталь гаварыў публічна тое, да чаго прыходзіў на аснове аналізу падзеяў і сытуацыі.

Нехта трапна сказаў: трэба быць адважным, каб весьці спрэчкі з ворагам, але яшчэ больш адважным, каб спрачацца зь сябрамі.

Віталь не баяўся спрачацца зь сябрамі, бо навуковая сумленнасьць была яму даражэйшай за аднадумства з прыяцелямі.

Грамадзянская адвага была асаблівa дадатнай рысай Сіліцкага-палітоляга, бо ў беларускім публічным дыскурсе выказваньне непапулярнай думкі выклікае цірэдчас з боку порсткіх (часта ананімных) камэнтатараў абразьлівыя словы й мянушкі. Аляксандар Фядута, адзін зь Віталевых сяброў, з жалем сказаў пасьля ягонай сьмерці: у нас ёсьць шмат людзей для сварак, але мала для спрэчак. А зь Віталем было цікава спрачацца. Ён плённа стымуляваў грамадзкую думку, і ў гэтым наша найвялікшая страта зь ягоным адыходам.

У мяне зь Віталем завязалася самая цесная сувязь яшчэ з часу ягонага студэнцтва ў Ратгерскім унівэрсытэце, дзе ён рабіў бакалаўрат. Ягонае зацікаўленне кампаратыўным мэтадам вывучаньня сацыяльных і палітычных зьяваў заўсёды давала тэму да гутарак і спрэчак, у якіх ён выпрацоўваў свой падыход да ацэнак рэчаіснасьці.

Калі ж у 2005 годзе выдавецтва Скеркроў Прэс зьвярнулася да мяне з прапановай перавыдаць мой англамоўны, апублікаваны ў 1998 годзе,«Гістарычны слоўнік Беларусі» (а ўзяцца за гэта я ня мог дзеля занятасьці), я параіў выдавецтву зьвярнуцца да Сіліцкага. Віталь ахвоча згадзіўся. Нам двум быў запрапанаваны кантракт, які мы падпісалі ўлетку 2006 году. Дамова прадугледжвала, што слоўнік выйдзе пад двума прозьвішчамі: Сіліцкага й Запрудніка. Віталь салідна папрацаваў над дапаўненьнем даведніка і ён выйшаў у 2007 годзе ў сэрыі «Гістарычныя слоўнікі Эўропы». Апрача гэтага, кніга была апублікаваная ў мяккай вокладцы ў сэрыі «From A to Z».

У сваёй прадмове да другога выданьня «Гістарычнага слоўніка Беларусі» Віталь прысьвяціў яго памяці Ўладзіміра Каткоўскага, маладога журналіста й навукоўца, які перадчасна памёр у веку 31-го году. Якая трагічная іронія лёсу: адзін паміраe ў 31 год, а другі — у 38!

У прысьвяцэ Віталь напісаў: «Асобы Ўладзіміра Каткоўскага я ніколі не сустракаў, але ягоныя непаслабныя намаганьні пашыраць беларускую мову, культуру й гісторыю ў інтэрнэце прывялі да стварэньня шматлікіх інтэрнэтаўскіх рэсурсаў, якімі я карыстаўся ў сваёй працы».

Уладзімір Каткоўскі зыйшоў з жыцьця 26 травеня 2007 году, акурат дзень перад тым як Віталь выслаў да друку свой апрацаваны манускрыпт гістарычнага слоўніка.

Сьветлыя постаці двух заўчасна памерлых навукоўцаў і патрыётаў, завочна зьяднаных у пошуку выйсьця Беларусі з постсавецкага тупіка, стаяць сёньня перад намі як сымбаль беларускай гістарычнай трагедыі.

Але іхныя постаці адначасна — і сьведчаньне таго, што беларуская народная глеба ня страціла свае самаабароннае пладавітасьці, ня страціла свайго нацыянальнага імунітэту.

Вечная памяць Віталю Сіліцкаму ў вечнай Бацькаўшчыне, якой ён шчодра паслужыў сваім зямным жыцьцём!

Я - ЕЎРАПЕЕЦ

Еўрапейскі шлях

Мы працягваем аднаўленне рубрыкі “Я- Еўрапеец“ (**http://smaliavichy.by/category/european/**).

У межах дадзенай рубрыкі мы працягваем папулярна, даступна, цікава, на прыкладах з жыцця еўрапейскіх грамадзян рэгулярна апавядаць Вам аб новых выкліках, што прыняла Еўропа. Меркаванні палітыкаў і эканамістаў аб прычынах зацяжнога крызісу. Меркаванні еўрапарламентарыяў і еўрапейцаў аб тым, чаму развіўся эканамічны крызіс і магчымыя шляхі яго пераадолення. Сцісла аб механізмах пераадолення сусветных крызісаў. Асноўны акцэнт праграмы – ці змогуць еўрапейскія краіны без страт выйсці з крызісу. Асноўныя эканамічныя праблемы, якія агаліў крызіс.

Праект «Еўрапейскі шлях» – гэта другі праект пасля «Я – Еўрапеец», які створаны ЗАО «Sugardas» і фінансуецца з праектных сродкаў Еўрапейскага Парламента. Праект «Еўрапейскі шлях» – і для нас. Ці пойдзем мы еўрапейскім шляхам ад крызіса далей?

У межах праекта ЗАО «Sugardas» будзе створана 13 праграм для тэлебачання на літоўскай і рускай мовах. Праграмы транслююцца ў Літве, Латвіі, Эстоніі.

Зараз на партале змешчаны наступныя праграмы праекта. Вы можаце спампаваць артыкул ці прагледзець відэа-перадачу.

1**. Дыягназ – крызіс. Вытокі еўрапейскага эканамічнага крызісу ва ўмовах глабальнай эканомікі**

Агульная карціна эканамічнага спаду ў еўрапейскіх краінах ва ўмовах сусветнага крызісу. Сітуацыя на бягучы момант у розных краінах ЕС. Меркаванні палітыкаў і эканамістаў аб прычынах зацяжнога крызісу. Меркаванні еўрапарламентарыяў і еўрапейцаў аб тым, чаму развіўся эканамічны крызіс і магчымыя шляхі яго пераадолення. Сцісла аб механізмах пераадолення сусветных крызісаў. Асноўны акцэнт праграмы – ці змогуць еўрапейскія краіны без страт выйсці з крызісу Асноўныя эканамічныя праблемы, якія агаліў крызіс.

2. Першыя крокі, або ў якім кірунку рухацца еўрапейскім краінам.

Стварэнне Камітэта фінансавага, эканамічнага і сацыяльнага крызісу Еўрапейскага парламента. Асноўныя мэты, задачы камітэта і напрамкі працы. Ці зможа камітэт скаардынаваць стабілізацыйную палітыку краін ЕС? Фонды дапамогі краінам ЕС, якія яшчэ не ўваходзяць еўразону. Меркаванні еўрапейцаў аб тым, як крызіс паўплываў на іх паўсядзённае жыццё. Асноўны акцэнт праграмы – ці атрымаецца еўрапейскім чыноўнікам вывесці ЕС з крызісу.

3. Больш Еўропы! Еўрапейскі план па аднаўленні эканомікі

Прыняцце правілаў аб штогадовай справаздачнасці краін-членаў па бюджэце («Еўрапейскі семестр»), стварэнне еўрапейскай фінансавай сістэмы, распрацоўка сістэмы штрафаў краінам, якія парушаюць агульныя правілы, гарманізацыя падаткаў на зберажэнні, ацэнка прапаноў аб распрацоўцы механізмаў выхаду з зоны еўра і ЕС. Інтэрв'ю з эўрапарлямэнтарамі, прадстаўнікамі навуковай супольнасці. Меркаванне еўрапейцаў аб тым, хто і як дапамагае ім пераадолець эканамічны крызіс? Асноўны акцэнт праграмы – якія прынятыя ЕП палітычныя меры па пераадоленні крызісу прынеслі станоўчыя вынікі?

4. Зона еўра. Стварэнне еўрапейскага стабілізацыйнага механізму

Найбольш пацярпелі ад крызісу краіны ЕС. Маштабная дапамогу Грэцыі. Становішча ў Грэцыі, каментары экспертаў. Ці пагражае Латвіі дэфолт? Становішча ў Латвіі, каментары экспертаў. Меркаванне латышоў аб становішчы ў краіне. Эстонская феномен – ўступленне ў зону еўра ў разгар крызісу. Як працэс «еўрапізацыі» уплывае на эканоміку краіны. Меркаванне эстонцаў аб тым, як увядзенне еўра паўплывала (-е) на іх жыццё? Меркаванне еўрапейцаў аб тым, ці вераць яны ў эканоміку зоны еўра? Асноўны акцэнт праграмы – ці дзейнічае еўрапейскі стабілізацыйны механізм, і ў якіх краінах больш паспяхова за ўсё.

I love SM

жадаеш атрымаць такую футболку?

Smaliavichy.by

дашлі гісторыю пра пераезд і атрымай бескаштоўна

Інфарматыўны бюлетэнь горада Смалявічы “Горад Наш“
Галоўны рэдактар: Яўген Смалявіцкі,
Мастацкі рэдактар: Зорачка.
Тыраж: 299 ас.
E-mail: goradnasz@gmail.com
Распаўсюджваецца бясплатна.
Складальнік: Грамадская ініцыятыва “За Новыя Смалявічы“

Заўжды свежая і актуальная інфармацыя на гарадскім партале Смалявічаў
www.Smaliavichy.by